

ÎNCHEIERE

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrei Litocenco, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Coliban împotriva lui Andrei Litocenco privind partajarea în natură a terenului, împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 noiembrie 2016 Maria Coliban s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Litocenco privind partajarea în natură a terenului.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că este proprietara a 1/2 cotă-parte din casa de locuit amplasată pe terenul aferent cu suprafața de 0,0753 ha situat în or. xxxxxxxxx, număr cadastral – xxxxxx. Pîrîtul Andrei Litocenco la fel este proprietar a 1/2 cotă-parte din casa de locuit amplasată pe terenul aferent cu suprafața de 0,0753 ha situat în xxxxxxxx, număr cadastral – xxxxxx.

Prin decizia Consiliului orășenesc Ungheni nr.1 din 09 septembrie 1999, cîte 1/2 din terenul aferent casei a fost transmis în proprietate comună pe cote-părți ei și pîrîtului, iar la 30 mai 2001 i s-a eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren. Pe acest teren au fost ridicate construcții capitale, care conform amplasării lor oferă doar pîrîtului posibilitate să se folosească de terenul aferent. Din acest motiv este necesar de a partaja în natură terenul, cu stabilirea fiecărui coproprietar terenul aferent proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar.

Reieșind din părțile de casă care sunt deținute de ei și amplasamentul intrărilor, consideră că este posibil și acceptă să-i fie alocată partea de teren deținută de la drum cu menținerea intrării pîrîtului, însă cu schimbarea peretelui construcției neautorizate indicate cu nr.1 conform planului de amplasament a construcțiilor și amenajărilor din 08 mai 2013. Pîrîtul benevol refuză să întreprindă aceste măsuri, din care motiv s-a adresat cu prezenta cerere în judecată.

A solicitat împărțirea terenului aferent cu suprafața de 0,0753 ha situat în or. xxxxxxxx, număr cadastral xxxxxxxx în două părți cu atribuirea în natură a câte ½ cotă-parte din teren, fiecărui coproprietar.

Prin hotărârea din 06 septembrie 2018 a Judecătorei Ungheni, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Maria Coliban către Andrei Litocenco privind partajarea în natură a bunului imobil.

S-a partajat în cote-părți reale terenul cu nr.cadastral xx.xxx cu suprafața de 0,0753 ha, situat pe adresa xxxxxxxx, după cum urmează:

– Mariei Coliban – ½ cotă-parte cu suprafața de 376,50 m², marcat de punctele 1-2-2¹-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-1, ce constituie partea întâi din varianta a III-a conform Raportului de expertiză nr.085 din 16 martie 2018;

– lui Litocenco Andrei – ½ cotă-parte cu suprafața de 376,50 m², marcat de punctele 3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-3, ce constituie a doua parte din varianta a III-a conform Raportului de expertiză nr.085 din 16 martie 2018.

S-a încasat din contul lui Andrei Litocenco în beneficiul Mariei Coliban cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat achitată în sumă de 307 de lei, cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 6400 de lei, cheltuieli pentru informația de la OCT în mărime de 55,50 de lei, cheltuieli de expertiză în mărime de 3200 de lei, în total suma de 9973,70 de lei.

Prin decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Andrei Litocenco, și s-a menținut hotărârea din 06 septembrie 2018 a Judecătorei Ungheni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că litigiul a apărut între părți, din motiv că aceștia nu au ajuns la careva înțelegere vizavi de modul de folosire în natură a terenului litigios. Astfel, prima instanță corect a reținut, reieșind din situația de fapt și constatările făcute de expert la fața locului, că a treia variantă propusă de expert la partajarea terenului litigios este cea mai optimă, varianta descrisă în Raportul de expertiză nr.085 din 16 martie 2018 permite formarea a două bunuri separate, cu drept de proprietate, fără a aduce atingere construcțiilor neautorizate edificate de pîrît pe respectivul teren.

Colegiul a reținut că pîrîtul Andrei Litocenco nu a propus nici o variantă de partajare în natură a terenului litigios sau careva modalitate de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, însă doar insistă că terenul nu poate fi partajat, făcînd referire la Raportul de expertiză nr.1623 din 03 noiembrie 2015 care a fost efectuat în legătură cu examinarea unei alte cauze.

Totodată Colegiul a menționat că probele se adună și se prezintă de către părți și de alți participanți la proces, iar instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. La caz, instanța nu a avut obligația de a dispune din oficiu efectuarea expertizei, iar Andrei Litocenco a participat la examinarea cauzei, fiind asistat de avocat, însă nu a solicitat dispunerea efectuării unei alte expertize, în caz că nu era de acord cu expertiza efectuată la cererea reclamantei.

La 08 aprilie 2019 Andrei Litocenco, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, a declarat recurs, solicitînd repunerea în termen și admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel din 31 ianuarie 2019 cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, și anume că instanțele ierarhic inferioare au admis încălcări care au

duș la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel incorect a apreciat argumentele expuse în cererea de apel și anume: hotărîrea judecătorească a instanțelor ierarhic inferioare și-au fundamentat poziția pe expertiza judiciară nr.85 din 16 martie 2018 emisă de către ÎI „Achimov Anatolie” prin care au fost examinate posibilitățile de partajare a terenului aferent cu suprafața de 0,0753 ha, amplasat în xxxxxxxx, în două părți egale, cu formarea a două bunuri separate cu drept de proprietate, fiind propuse trei variante de partajare a terenului aferent, fiind considerată optimală de către instanțe varianta III.

A menționat că în alt litigiu civil ce decurge din dreptul de proprietate dintre aceleași părți și avînd același obiect, și anume demolarea unei construcții neautorizate, prin Raportul de expertiză judiciară nr. 1623 din 03 noiembrie 2015 emis de CNEJ s-a stabilit că expertul este în imposibilitate de a propune careva variante de partajare a lotului de teren amplasat în xxxxxxxx reieșind din necesitatea respectării asigurării imobilului cu drum de acces pentru exploatare și deservire în corespundere cu cerințele tehnice normative, sanitare, și luînd în considerație amplasarea construcțiilor pe teren.

Careva demolări a construcțiilor pe terenul cu pricina de atunci nu au mai avut loc, iar prin hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 10 octombrie 2016 a fost respinsă cererea Mariei Coliban privind demolarea construcției neautorizate, decizie menținută și prin decizia din 16 februarie 2017 a Curții de Apel Bălți.

A specificat că în cazul cînd există două expertize cu concluzii diametral opuse, instanța urma să dea apreciere corectă acestor constatări, eventual a se dispune o expertiză suplimentară sau repetată, audierea experților cu referire la concluziile acestora, ceea ce instanța de apel nu a luat în considerare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștința părților la proces la 05 februarie 2019 (f.d. 170), iar avocatului Andrian Fetcu inclusiv și prin poșta electronică la 06 februarie 2019 (f.d. 171).

Prin urmare, recursul declarat de Andrei Litocenco, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu la 08 aprilie 2019, a fost depus în termenul prevăzut de lege, avînd în vedere că 06 aprilie 2019 și 07 aprilie 2019 sunt zile nelucrătoare, iar reieșind din prevederile art. 112 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare, la caz 08 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în

conformitate cu alin.(2).

La 11 iunie 2019, în adresa intimatei Maria Coliban a fost expediată copia recursului declarat de Andrei Litocenco, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, cu înștiințarea de a depune referință la recurs.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Litocenco, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Litocenco, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Andrei Litocenco, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Andrei Litocenco, reprezentat de avocatul Andrian Fetcu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Victor Burduh